

ZAKON

O ORGANIZACIJI I NADLEŽNOSTI DRŽAVNIH ORGANA U POSTUPKU ZA RATNE ZLOČINE

("Sl. glasnik RS", br. 67/2003 i 135/2004)

I UVODNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se obrazovanje, organizacija, nadležnost i ovlašćenja državnih organa i njihovih organizacionih jedinica radi otkrivanja, krivičnog gonjenja i suđenja za krivična dela određena ovim zakonom.

Član 2

Ovaj zakon primenjuje se radi otkrivanja, krivičnog gonjenja i suđenja za:

- 1) krivična dela protiv čovečnosti i međunarodnog prava određena u glavi XVI Osnovnog krivičnog zakona;
- 2) teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava izvršena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1. januara 1991. godine koja su navedena u Statutu Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju.

Član 3

Državni organi Republike Srbije određeni ovim zakonom nadležni su za vođenje postupka za krivična dela iz člana 2 ovog zakona, koja su izvršena na teritoriji bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, bez obzira na državljanstvo učinioca ili žrtve.

II ORGANIZACIJA I NADLEŽNOST DRŽAVNIH ORGANA

1. Tužilaštvo za ratne zločine

Član 4

Za postupanje u predmetima krivičnih dela iz člana 2 ovog zakona osniva se Tužilaštvo za ratne zločine za teritoriju Republike Srbije, sa sedištem u Beogradu.

Tužilaštvo za ratne zločine nadležno je za postupanje u predmetima krivičnih dela iz člana 2 ovog zakona u prvom stepenu i postupku po pravnim lekovima.

Tužilaštvo za ratne zločine čine Tužilac za ratne zločine, zamenici tužioca za ratne zločine i zaposleni.

Radom Tužilaštva za ratne zločine rukovodi Tužilac za ratne zločine.

Tužilac za ratne zločine, odnosno zamenik ima prava i dužnosti kao javni tužilac, odnosno zamenik.

Na rad Tužilaštva za ratne zločine shodno se primenjuju odredbe Zakona o javnom tužilaštvu.

Član 5

Tužioca za ratne zločine bira Narodna skupština.

Zamenika Tužioca za ratne zločine postavlja i razrešava Tužilac za ratne zločine.

Za Tužioca za ratne zločine može biti izabrano, a za njegovog zamenika postavljeno, lice koje ispunjava uslove za izbor za okružnog javnog tužioca i poseduje visok moralni ugled i nepristrasnost i značajno iskustvo u oblasti krivičnog prava. Prednost u izboru odnosno postavljenju imaju lica koja poseduju znanje i iskustvo u oblasti međunarodnog humanitarnog prava i ljudskih prava.

Zamenik Tužioca za ratne zločine postavlja se na četiri godine i može biti ponovo postavljen.

Po prestanku funkcije u Tužilaštvu za ratne zločine, javni tužilac odnosno zamenik vraća se na dužnost koju je vršio u javnom tužilaštvu.

Član 6

Tužilac za ratne zločine donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Tužilaštvu za ratne zločine, uz saglasnost ministra nadležnog za pravosuđe.

Član 7

Svi državni organi i organizacije dužni su da na zahtev Tužioca za ratne zločine:

- 1) bez odlaganja omoguće upotrebu svakog tehničkog sredstva kojim raspolažu,
- 2) obezbede blagovremeno odazivanje svog pripadnika, odnosno zaposlenog, uključujući i starešine organa ili organizacija, radi davanja obaveštenja i saslušanja u svojstvu osumnjičenog ili svedoka,
- 3) bez odlaganja predaju svako pismeno ili drugi dokaz koji poseduju, ili na drugi način saopšte informacije koje mogu da pomognu u otkrivanju učinilaca ratnih zločina.

2. Služba za otkrivanje ratnih zločina

Član 8

U ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove radi otkrivanja krivičnih dela iz člana 2 ovog zakona obrazuje se Služba za otkrivanje ratnih zločina (u daljem tekstu: Služba).

Služba postupa po zahtevima Tužioca za ratne zločine, u skladu sa zakonom.

Ministar nadležan za unutrašnje poslove postavlja i razrešava starešinu službe, po pribavljenom mišljenju Tužioca za ratne zločine.

Rad Službe uređuje se aktom koji donosi ministar nadležan za unutrašnje poslove, po pribavljenom mišljenju Tužioca za ratne zločine.

3. Nadležnost i organizacija sudova

Član 9

Za postupanje u predmetima krivičnih dela iz člana 2 ovog zakona nadležan je Okružni sud u Beogradu, kao prvostepeni.

Za odlučivanje u drugom stepenu nadležan je neposredno viši sud.

Član 10

U sudovima nadležnim za postupanje u predmetima krivičnih dela iz člana 2 ovog zakona obrazuje se Veće za ratne zločine.

Sudije u Veće za ratne zločine raspoređuje predsednik suda na vreme od četiri godine iz reda sudija tog suda, uz njihovu saglasnost.

Predsednik suda može rasporediti u Veće za ratne zločine i sudije drugih sudova upućenih na rad u taj sud, uz njihovu saglasnost.

Član 11

U Okružnom sudu u Beogradu obrazuje se Posebno odeljenje za obavljanje administrativno-tehničkih poslova, poslova vezanih za zaštitu svedoka i oštećenih i obezbeđenje uslova za primenu procesnih odredaba ovog zakona (u daljem tekstu: Posebno odeljenje).

Rad Posebnog odeljenja uređuje se aktom koji donosi predsednik Okružnog suda u Beogradu, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

4. Posebna pritvorska jedinica

Član 12

U Okružnom zatvoru u Beogradu obrazuje se Posebna pritvorska jedinica za izdržavanje pritvora određenog u krivičnom postupku za krivična dela iz člana 2 ovog zakona (u daljem tekstu: Posebna pritvorska jedinica).

Ministar nadležan za pravosuđe bliže određuje organizaciju, rad i postupanje sa pritvorenima u Posebnoj pritvorskoj jedinici, u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku i Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija.

III PRAVILA POSTUPKA

Član 13

U postupku za krivična dela iz člana 2 ovog zakona primenjuju se posebne odredbe o postupku za krivična dela organizovanog kriminala (glava XXIXa) Zakonika o krivičnom postupku.

Ako u odredbama glave iz stava 1 ovog člana nije nešto posebno propisano, shodno će se primenjivati ostale odredbe Zakonika o krivičnom postupku.

Član 14

Ako nije moguće obezbediti prisustvo svedoka ili oštećenog na glavnom pretresu, njihovo saslušanje može se vršiti putem video konferencijske veze.

Saslušanje svedoka ili oštećenog na način iz stava 1 može se obaviti i putem međunarodne krivičnopravne pomoći.

Član 14a

U slučaju kada Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju, u skladu sa svojim Statutom i Pravilima o postupku i dokazima, ustupi određeni predmet Republici Srbiji, Tužilac za ratne zločine će preduzeti krivično gonjenje na osnovu činjenica na kojima se zasnivala optužba pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju.

Tužilac za ratne zločine može preduzeti krivično gonjenje na osnovu podataka i dokaza prikupljenih od strane Tužioca Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju.

U krivičnom postupku koji se nakon ustupanja predmeta vodi u Republici Srbiji primenjivaće se domaće pravo.

Dokazi prikupljeni ili izvedeni od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju mogu se, nakon ustupanja, koristiti kao dokazi u krivičnom postupku pred domaćim sudom, pod uslovom da su prikupljeni ili izvedeni na način predviđen Statutom i Pravilima o postupku i dokazima Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju. Postojanje ili nepostojanje činjenica koje se dokazuju tim dokazima sud ceni u skladu sa članom 18 Zakonika o krivičnom postupku.

Mere zaštite svedoka ili oštećenog određene od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju ostaju na snazi.

Lice koje boravi u inostranstvu ne može biti lišeno slobode, pritvoreno ili krivično gonjeno za ranije učinjeno krivično delo dok se nalazi na teritoriji Republike Srbije radi davanja iskaza u svojstvu oštećenog, svedoka ili veštaka u predmetima krivičnih dela iz člana 2 ovog zakona. U pozivu će se posebno naznačiti da oštećeni, svedok ili veštak ima navedena prava.

Predstavnici Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju imaju pravo da prisustvuju svim fazama krivičnog postupka pred domaćim sudom i da budu obavešteni o njegovom toku.

Član 15

Na obrazloženi predlog zainteresovanog lica, sud može odlučiti o zaštiti ličnih podataka svedoka ili oštećenog.

Član 16

O toku glavnog pretresa vodi se audio zapis koji sadrži celokupan tok pretresa, kao i zapisnik u pisanoj formi u koji se unose podaci o početku i zaključenju pretresa, prisutnim učesnicima i izvedenim dokazima, kao i rešenja predsednika veća o upravljanju postupkom.

Audio zapis iz stava 1 ovog člana transkriptuje se u roku od 72 časa i predstavlja sastavni deo zapisnika vođenog u pisanoj formi.

Audio zapis i transkript čuvaju se kao zapisnik sačinjen u pisanoj formi.

IV PLATE I DRUGA PRAVA PO OSNOVU RADA

Član 17

Lica koja vrše funkciju, odnosno obavljaju poslove i zadatke u Tužilaštvu za ratne zločine imaju pravo na platu koja ne može biti manja od plate okružnog javnog tužioca odnosno zaposlenog na odgovarajućim poslovima u Okružnom javnom tužilaštvu niti veća od trostrukog iznosa plate okružnog javnog tužioca, odnosno zaposlenog na odgovarajućim poslovima u Okružnom javnom tužilaštvu.

Lica koja vrše funkciju, odnosno obavljaju poslove i zadatke u Veću za ratne zločine, Posebnom odeljenju, Službi i Posebnoj pritvorskoj jedinici imaju pravo na platu koja ne može biti veća od trostrukog iznosa plate koju bi ostvarila na funkciji koju su vršila, odnosno poslovima koje su obavljala.

Plate lica iz st. 1 i 2 ovog člana uređuje Vlada Republike Srbije.

Član 18

Sudija u Veću za ratne zločine, Tužilac za ratne zločine i njegov zamenik imaju pravo na staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem, i to tako što se 12 meseci provedenih na radu u Veću za ratne zločine i Tužilaštvu za ratne zločine računa kao 16 meseci staža osiguranja.

V SREDSTVA ZA RAD

Član 19

Ministarstvo nadležno za pravosuđe obezbeđuje odgovarajuće prostorije i sve druge tehničke uslove potrebne za efikasan i bezbedan rad Tužilaštva za ratne zločine, Veća za ratne zločine, Posebnog odeljenja i Posebne pritvorske jedinice.

Član 20

Sredstva za rad Tužilaštva za ratne zločine, Veća za ratne zločine, Posebnog odeljenja, Službe i Posebne pritvorske jedinice obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

VI PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 21

Krivični postupci za krivična dela iz člana 2 ovog zakona u kojima je optužnica stupila na pravnu snagu do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se pred sudovima koji su bili stvarno i mesno nadležni pre stupanja na snagu ovog zakona.

Član 22

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".